

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

K O M R E V

REVISIONSRAPPORT

Granskning av

Årsredovisningen 2003

Vallentuna kommun

Mars 2004

Alf Hübinette

Carin Markström

Anders Petersson

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1	Bakgrund.....	3
1.2	Revisionsfråga och revisionsmetod.....	3
2.	Sammanfattande bedömning och åtgärdsförslag.....	4
3.	Granskningsresultat	5
3.1	Förvaltningsberättelse.....	5
	Översikt över utvecklingen av verksamheten.....	5
3.1.1	Investeringsredovisning.....	7
3.1.2	Driftredovisning	8
3.1.3	Balanskrav	8
3.2	Resultaträkning	9
3.3	Balansräkning.....	12
3.4	Finansieringsanalys	14
3.5	Sammanställd redovisning	14
3.6	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	15

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Den kommunala redovisningslagen (KRL) gäller fr o m 1998 och reglerar externredovisningen. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för årsredovisningen.

Vad gäller nämndernas redovisning, d v s internredovisningen, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

1.2 Revisionsfråga och revisionsmetod

Revisorerna har bl a till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift är syftet med granskningen av årsredovisningen att bedöma om den är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3-8). Granskningen som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv skall besvara följande revisionsfrågor:

§ Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.

§ Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande.

Med rättvisande räkenskaper avses fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

§ förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)

§ resultaträkning

§ finansieringsanalys

§ balansräkning

§ sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling samt efterlevnaden av balanskravet.

Vidare har nämndernas redovisning av sitt uppdrag granskats övergripande inom ramen för årsredovisningen (se avsnitt 3.6 Nämndernas redovisning av sitt uppdrag).

2. Sammanfattande bedömning och åtgärdsförslag

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.**

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i huvudsak uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Kommunens redovisningsprinciper följer i allt väsentligt lagstiftning och praxis. Avvikelse görs avseende redovisning av leasing och taxeringsvärden.

- § I enlighet med Rådet för Kommunal Redovisning, rekommendation nr. 13, skall operationella leasingavtal redovisas som ansvarsförbindelse. Uppgifter per tillgångsslag skall redovisas för betalda leasingavgifter under året samt framtida årliga förfallobelopp. I Vallentuna kommun finns avtal som avses ovan, men dessa har inte redovisats i enlighet med rekommendationen. Kommunens årsredovisning bör kompletteras till nästa år.
- § I enlighet med Rådet för kommunal redovisning (RKR), rekommendation nr. 11, skall viss upplysning lämnas avseende materiella anläggningstillgångar i årsredovisningen. Bl a skall uppgifter om taxeringsvärden lämnas. Uppgift om detta saknas i not. Liksom föregående år anser vi att kommunens årsredovisning bör kompletteras till nästa år.

Kommunen redovisar ett resultat om -4,5 Mkr. Resultatet medför ett underskott gentemot budget med -5,6 Mkr.

Efter hänsyn tagits till intäkter från VA-verket med 0,5 Mkr uppgår "balansresultatet" till -4,0 Mkr.

Av förvaltningsberättelsen framgår att kommunfullmäktige i den fastställda kommunplanen för 2004-2006 skapat utrymme för att täcka det redovisade negativa resultatet i 2005 års budget.

3. Granskningsresultat

3.1 Förvaltningsberättelse

I KRL kap 4 framgår det att kommunen skall upprätta en förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen skall innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet (KRL 4:1), samt

- § en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet (KRL 4:2)
- § en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3)
- § en redovisning av hur det negativa resultatet skall regleras (KRL 4:4)
- § att sådana upplysningar som avses i KRL 4:1 skall också omfatta sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer (KRL 8:1).

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i huvudsak överensstämmer med kraven i KRL. Någon analys av budgetavvikelse i förhållande till ekonomi och fastställda mål görs inte i förvaltningsberättelsen. Vi anser att en sammanfattande analys av måluppfyllelse bör ingå.

Översikt över utvecklingen av verksamheten

Vi har granskat att förvaltningsberättelsen lämnar tillräckliga uppgifter om:

- § sådana förhållanden, som inte skall redovisas i balansräkning eller resultaträkning, men som är viktiga för bedömning av ekonomin
- § händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut
- § förväntad utveckling
- § väsentliga personalförhållanden
- § annat av betydelse för styrning och uppföljning

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning. Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Årets resultat uppgår till -4,5 Mkr (-38,5 Mkr).

Förvaltningsberättelsen innehåller en bra beskrivning av kommunens pensionsåtagande och att den individuella delen (den årliga intjänade pensionsrätten) förvaltas enligt medarbetarnas egna önskemål. Vidare framgår att enligt fastställt reglemente skall avsatta medel förvaltas internt inom kommunens redovisning d v s återlånas. Informationen överensstämmer med de uppgifter som bör redovisas i enlighet med rekommendation 7 från Rådet för kommunalredovisning.

I avsnittet ”Verksamhetsanalys” lämnas en kortfattad redogörelse i vilken det framgår att kommunfullmäktiges antagna målsättningar i stort sett har uppnåtts avseende den volymmässiga planeringen. Vidare konstateras att det fortfarande finns brister i redovisning av nyckeltal avseende kvalitet och miljö. En översyn av nyckeltalsredovisningen skall göras under 2004.

Händelser av väsentlig betydelse. Förvaltningsberättelsen innehåller en bra beskrivning av händelser av väsentlig betydelse. En känslighetsanalys har gjorts av hur olika händelser kan påverka kommunens ekonomiska situation under 2004.

I avsnittet som behandlar ”framtiden” finns en redogörelse av vilken det framgår att budgeten för 2004, när en del av 2002 års negativa resultat täckts och skatten höjts med 50 öre, visar ett 0-resultat.

Kommunfullmäktige fattade under hösten 2003 ett beslut om att samtliga resultatförbättringar mellan budgetuppföljningen 3 (BUF 3) och bokslutet får tillföras budgeten för 2004. Detta innebär i sin tur att resultatprognosen 2004 är 10 Mkr sämre än den ursprungliga budgeten.

Förväntad utveckling. Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Väsentliga personalförhållanden. Den personalekonomiska redovisningen innehåller ett antal uppgifter om personalen i form av diagram, nyckeltal och verbal information. Avsnittet ger en god bild av personalomsättning och åldersstruktur. I år finns en beskrivning av att kommunen startat ett rehabiliteringsprojekt för att bli få ned sjuktalen.

Ett tillägg i KRL fr o m 2003-07-01 är att förvaltningsberättelsen skall innehålla en redovisning av sjukfrånvaron. Vissa krav finns för hur sjukfrånvaron skall redovisas. Sjukfrånvaron redovisas i kommunens personalberättelse.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av kommunens verksamhet. Kommunstyrelsen har beslutat att VASARU-modellen - i vilken mål och graden av måluppfyllelse framgår - skall användas vid kommunens löpande ekonomi- och verksamhetsuppföljning. Denna uppföljning redovisas i nämndernas verksamhetsberättelser.

I förvaltningsberättelsen finns en övergripande redogörelse för andelen verksamhet som bedrivs av annan utförare än kommunen för några nämnder. Bl a anges att 65 % av förskoleverksamheten bedrivs av enskilda utförare inom ramen för skolpengssystemet. 46 % av gymnasieutbildningen köps av andra kommuner eller friskolor. Inom verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg, äldre- och handikappomsorg samt funktionshindrade uppgår andelen till 40-45 %.

En sammanställd redovisning (se avsnitt 3.5) med tillhörande förvaltningsberättelse finns för kommunen och det helägda kommunala bolaget Össebyhus AB. Nuvarande utformning av kommunens förvaltningsberättelse uppfyller i huvudsak kraven i KRL 8:1.

3.1.1 Investeringsredovisning

Vi har granskat att:

- § investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- § investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- § beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med årets bokföring
- § posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkningen och finansieringsanalysen
- § jämförelse med tidigare år görs
- § avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har analyserats och kommenterats.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Anläggningsbilagan har stämts av mot redovisningen. Viss kontroll har skett av att riktiga belopp har aktiverats från investeringsredovisningen, genom att aktivering kontrollerats för ett projekt.

Avstämning har gjorts mot redovisningen. Avstämning av ackumulerade anskaffningsvärden har inte fullt ut varit möjligt, eftersom anläggningsredovisningen innehåller anläggningar som är fullt avskrivna medan dessa inte finns medtagna i bilagorna till huvudboken. Nettoinvesteringarna i anläggningsredovisningen och bilagor stämmer dock överens.

Avvikelser i förhållande till budget görs endast för ett antal större investeringsprojekt. Analys och kommentarer i förhållande till investeringskalkyler har inte gjorts. Denna analys (i förhållande till investeringskalkyler) bör återfinnas i nämndernas verksamhetsberättelser. Där-
emot redovisas om dessa större projekt har slutredovisats, pågår alternativt tagits i bruk men ej slutredovisats, vilket är informativt.

3.1.2 Driftredovisning

Vi har granskat att:

- § budgeterade och redovisade kostnader och intäkter redovisas i sammanfattning
- § redovisade intäkter och kostnader överförs riktigt från den systematiska bokföringen
- § samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- § jämförelse med tidigare år görs
- § driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i huvudsak ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Driftredovisningen i förvaltningsberättelsen visar i sammanfattning kostnader och intäkter samt nettobudgetavvikelse. Vidare redovisas nettoavvikelse vid respektive budgetuppföljning samt vid bokslutet.

Någon analys av budgetavvikelse i förhållande till ekonomi och fastställda mål görs inte i förvaltningsberättelsen. Vi anser att en sammanfattande analys av måluppfyllelse bör ingå. Nytt för i år att nettokostnaderna jämförs med budget respektive utfall föregående år.

3.1.3 Balanskrav

Vi har granskat:

- § kommunens bedömning av om balanskravet har uppfyllts
- § om det i förvaltningsberättelsen anges när och på vilket sätt man avser att göra den i kommunallagen (KL 8:5) föreskrivna regleringen i de fall ett negativt resultat uppvisas
- § om det i förvaltningsberättelsen lämnas upplysning om hur tidigare års negativa resultat har reglerats

§ om det i förvaltningsberättelsen framgår skälen till att inte reglera ett negativt resultat, i de fall fullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte skall ske.

Bedömning och iakttagelser

Årets resultat uppgår till –4,5 Mkr. Efter hänsyn tagits till intäkter från VA-verket med 0,5 Mkr uppgår "balansresultatet" till –4,0 Mkr.

Av förvaltningsberättelsen framgår att kommunfullmäktige i den fastställda kommunplanen för 2004-2006 skapat utrymme för att täcka det redovisade negativa resultatet i 2005 års budget.

3.2 Resultaträkning

Resultaträkningen skall redovisa samtliga intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats under året (KRL 5:1).

Vi har granskat att:

- § resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- § resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga intäkter och kostnader
- § noter finns i tillräcklig omfattning
- § resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild över årets resultat.

I enlighet med av Rådet för kommunal redovisning lämnad rekommendation har Ekonomistyrningsverkets prognos för skatteunderlagets utveckling använts vid periodisering av skatteintäkterna.

Resultaträkningen är uppställd i enlighet med KRL och noter finns i huvudsak i tillräcklig omfattning.

Avstämning har gjorts av att interna transaktioner har justerats korrekt.

Nedan redovisas resultaträkningens delposter;

Verksamhetens intäkter (mkr)	2003	2002
Summa; ökning med 22,5 Mkr (10,7 %)	231,7	209,2

Ökningen är 5,5 procentenheter lägre jämfört med år 2002.

Vid barn- och ungdomsnämnden bruttoredovisas numera ersättning till privata utförare som nämnden betalar och den hyra som de privata utförarna därefter betalar till nämnden. Detta innebär att ersättningen till de privata utförarna bokas som verksamhetens kostnad medan hyran bokförs som verksamhetens intäkt.

Denna förändrade redovisning av intäkter och kostnader innebär att såväl kostnader som intäkter blir högre jämfört med föregående år, men att nettoeffekten blir oförändrad.

Av ökningen mellan åren utgör denna förändrade redovisning att hyresintäkterna har ökat med knappt 9 mkr jämfört med år 2002.

Verksamhetens kostnader (mkr)	2003	2002
Summa; ökning med 55,0 Mkr (5,9 %)	-987,6	-932,6

Ökningen är 4,4 procentenheter lägre jämfört med föregående år.

Avskrivning (mkr)	2003	2002
Summa; ökning med 3,6 Mkr (8,8 %)	-44,4	-40,8

Avskrivning av fastigheter och anläggningar, enligt plan, har ökat med 3,6 Mkr mellan åren.

Verksamhetens nettokostnader (mkr)	2003	2002
Summa; ökning med 32,5 Mkr (4,5 %)	-755,9	-723,4

Ökningen är 4,2 procentenheter lägre jämfört med föregående år.

Skatteintäkter (mkr)	2003	2002
Summa; ökning med 91,2 Mkr (13,3 %)	776,9	685,7

Av Rådet för kommunal redovisning utfärdad rekommendation avseende periodisering av skatteintäkter har följts sedan 1999.

Skatteintäkterna har ökat med 91,2 Mkr mellan åren. Ungefär hälften av skatteintäkternas ökning beror på att utdebiteringen ökat med 1 krona under 2003.

I skatteintäkterna 2002 ingår:

§ Slutavräkning för år 2001 om 4,8 mkr (d v s överskott mot uppbokad fordran i 2001 års bokslut, redovisad enligt god redovisningssed).

§ Beräknad slutavräkning 2002 om 5,1 mkr.

Dessa poster uppgår totalt till 9,9 mkr.

I skatteintäkterna 2003 ingår:

§ Slutavräkning för år 2002 om 2,2 mkr (d v s överskott mot uppbokad fordran i 2002 års bokslut, redovisad enligt god redovisningssed).

§ Beräknad slutavräkning 2003 om -7,5 mkr.

Dessa poster uppgår totalt till -5,3 mkr.

Generella statsbidrag och utjämning (mkr)		2002
Summa; minskning med 17,1 Mkr (37,9 %)	28,0	45,1

Det generella statsbidragen och utjämningen har minskat med 17,1 Mkr mellan åren. I posten för 2003 ingår det statliga s k särskilda sysselsättningsstödet med 5,2 Mkr (4,5 Mkr år 2002). De generella statsbidragen har minskat från 107,9 Mkr till 105,4 Mkr.

Avgiften till skatteutjämningen har ökat från 73,7 Mkr till 87,4 Mkr. Den mellankommunala utjämningen avseende omsorgsreformen avtrappas successivt och har minskat med 1,0 mkr, från 11 mkr (2002) till 10 mkr (2003).

Finansiella intäkter (mkr)	2003	2002
Summa; minskning med 1,9 Mkr (38,7 %)	3,0	4,9

Skillnaden mellan åren beror främst på att internräntan minskat med 3,0 Mkr, vilket främst är hänförligt till byggandet av Bällstaberghsskolan föregående år. Samtidigt har aktieutdelning ökat med 0,6 Mkr och räntor på bankmedel ökat med 0,5 Mkr.

Finansiella kostnader (mkr)	2003	2002
Summa; ökning med 2,2 Mkr (22,2 %)	-12,1	-9,9

Kommunen tog föregående år upp anläggningslån om 120 Mkr, de flesta lånen togs upp under andra halvåret 2002, vilket medförde att räntekostnaden får helårseffekt först 2003. Beloppet uppgår till 11,5 Mkr (9,0 Mkr). Under året har ytterligare 20 Mkr i anläggningslån upptagits.

Den kortfristiga upplåningen uppgår vid årets slut till 120 Mkr, vilket är en minskning med 40 Mkr under året. Räntekostnaden har minskat med 0,5 Mkr och uppgår till 6,0 Mkr.

Kommunens totala låneskuld har minskat med 20 Mkr jämfört med föregående år och uppgår till 260 Mkr.

Resultat före extraordinära poster (mkr)	2003	2002
Summa; förbättring 34,0 Mkr	-4,5	-38,5

Resultatförbättring mellan åren uppgår till 34,0 Mkr. Trots att skillnaden i prognostiserad och faktisk slutavräkning 2002/2003 medför en negativ resultatpåverkan med 15,2 mkr (skillnaden mellan +9,9 mkr och -5,3 mkr) har denna uppvägs av att övriga verksamhetskostnader ökat i mindre utsträckning än skatteintäkterna.

3.3 Balansräkning

Balansräkningen skall i sammandrag redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda pantar och ansvarsförbindelser skall tas upp inom linjen. (KRL 5:2)

Vi har granskat att:

- § balansräkningen är uppställd enligt KRL
- § noter finns i tillräcklig omfattning
- § upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör kommunen och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- § tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- § föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- § specifikationer till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- § årets resultat överensstämmer med resultaträkningen.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild avseende tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital. Dock finns vissa avvikelser på detaljnivå.

Nedan redovisas vissa av dessa avvikelser och annat som framkommit i samband med granskningen och kan vara av intresse.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Rådet för kommunal redovisning (RKR) utkom i juni 2002 med rekommendation nr. 11 där det framgår vissa krav avseende lämnade upplysningar för materiella anläggningstillgångar i årsredovisningen. Bl a skall uppgifter om taxeringsvärden lämnas. Uppgift om detta saknas i not. Liksom föregående år anser vi att kommunens årsredovisning bör kompletteras till nästa år.

Bilagor/specifikationer finns i tillräcklig omfattning. I likhet med tidigare år anser vi att kommunen bör ta fram projektblanketter för erhållna projektmedel där det bl a framgår syfte, start- och sluttidpunkt samt inkomster och utgifter för respektive projekt.

Liksom tidigare anser vi redovisningen av förråden bör förbättras. Det skall finnas fullständiga inventeringssammanställningar per den 31/12 varje år och stämmas av mot balansräkningskontot. I annat fall kan inte substansen i posten bedömas.

Under året har avslut av exploateringsområden gjorts varvid en nettointäkt på ca 2 273 tkr uppkommit.

Kundfordringar som är äldre än ett år uppgår till 5 252 tkr. Analys och värdering bör göras för att bedöma om nedskrivningsbehov finns. Äldrefordringar har ökat med 1 593 tkr jämfört med föregående år.

Fordran avseende löneskatt på den individuella delen uppgick till 5 200 tkr som en följd av att kommunen betalat för hög preliminär skatt. Kommunen kommer i år att begära omprövning av preliminär skatt för 2004.

Enligt Rådet för Kommunal Redovisning, rekommendation nr 13, skall operationella leasingavtal redovisas som ansvarsförbindelse. Uppgifter per tillgångsslag skall redovisas för betalda leasingavgifter under året samt framtida årliga förfallobelopp. I Vallentuna kommun finns avtal som avses ovan, men dessa har inte redovisats i enlighet med rekommendationen. Kommunens årsredovisning bör kompletteras till nästa år.

3.4 Finansieringsanalys

I finansieringsanalysen skall kommunens finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas (KRL 7:1).

Vi har granskat att:

- § finansieringsanalysen uppfyller kraven enligt KRL
- § noter finns i tillräcklig omfattning
- § finansieringsanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att finansieringsanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar.

Överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.5 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningens syfte är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomiska åtaganden oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. (Rådets rekommendation)

Den sammanställda redovisningen skall innehålla en resultaträkning och en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens och de juridiska personernas resultat- och balansräkning. (KRL 8:2)

Det är god redovisningssed att inkludera en finansieringsanalys. (Rådets rekommendation)

Vi har granskat att:

- § den sammanställda redovisningen är uppställd enligt KRL och även innehåller en finansieringsanalys
- § noter finns i tillräcklig omfattning
- § den sammanställda redovisningen omfattar samtliga kommunens företag
- § konsolideringen omfattar de företag i vilka kommunen har ett betydande inflytande
- § proportionell konsolideringsmetod och förvärvsmetod tillämpas vid konsolideringen

- § beloppen överensstämmer mellan den sammanställda redovisningen och de ingående företagens redovisningar
- § interna poster har eliminerats i allt väsentligt

Bedömning och iakttagelser

Kommunen innehar ett helägt bolag, Össebyhus AB. I övrigt har kommunen ekonomiska engagemang i sju andra bolag, föreningar m m.

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen i huvudsak ger en korrekt helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Årets resultat uppgår till -4,5 mkr.

Av KRL 8:1 framgår att en gemensam förvaltningsberättelse skall utformas för den verksamhet som bedrivs av kommunen och andra juridiska personer. Uppgifter som avses i KRL 4:1 skall lämnas. I kommunens redovisning finns ett avsnitt "Sammanställd redovisning för Valentuna kommun" där tonvikten ligger på en sammanfattande beskrivning av den sammanställda redovisningen och det bolag som konsolideras.

Den sammanställda redovisningen uppfyller kraven i KRL 8:2. Nytt för år är att rekommendation 8 från Rådet för kommunal redovisning avseende redovisning av obeskattade reserver följs genom att den uppskjutna skatteskulden redovisats och klassificerats som en avsättning d v s inte ingår i det egna kapitalet.

Vi har kontrollerat att den sammanställda redovisningen baseras på de ingående enheternas redovisningar och har stickprovvis granskat gjorda elimineringar för interna transaktioner.

Liksom föregående år kan vi konstatera att gjorda elimineringar ofta grundar sig på uppgifter från en av parterna. Vi anser att båda parterna bör uppge storleken på sina mellanhavanden för att därigenom säkerställa att korrekt belopp eliminerats.

3.6 Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag, samt att fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Vi har övergripande granskat att:

- § redovisningarna är utformade i enlighet med kommunens anvisningar
- § redovisningarna ger en rättvisande bild av verksamhetens utfall i förhållande till fullmäktiges uppdrag.

Enligt de kommungemensamma anvisningarna skall följande framgå av nämndernas verksamhetsberättelse:

- § nämndens övergripande uppgift
- § mål och måluppfyllelse
- § årets händelser
- § fullmäktiges uppdrag
- § verksamhetsförändringar
- § framtiden
- § kommentarer och analys av sifferredovisning
- § sifferredovisning

Enligt anvisningarna skall berättelserna omfatta fyra sidor.

Förutom att ta hänsyn till vad som står i kommunens anvisningar har även granskats och bedömts att verksamhetsberättelsen i allt väsentligt innehåller:

- § målen för verksamheten och graden av måluppfyllelse
- § nyckeltal och/eller verksamhetsmått som beskriver verksamhetens produktivitetsutveckling
- § analys av orsaker till redovisad budgetavvikelse.

Bedömning och iakttagelser

Verksamhetsberättelserna följer generellt kommunledningskontorets anvisningar. Samtliga nämnder, förutom myndighetsnämnden för teknik och miljö, har i stort följt anvisningarna vad gäller den uppställning som krävs.

Nämndernas beskrivning av huruvida målen har uppnåtts eller ej varierar något. Samtliga nämnder har utgått från de övergripande målen och givit kommentarer kring måluppfyllelse. Flera av de redovisade målen är övergripande och kan inte fullt ut mätas. Graden av målupp-

fyllelse framgår därför inte för flera mål. I stället redovisas de aktiviteter som bedrivits för att infria målen.

Nyckeltal och verksamhetsmått redovisas samlat i en särskild skifferredovisning som kommenteras och analyseras på ett strukturerat sätt för samtliga nämnder och kommunstyrelsen. I sifferredovisningen och i kommenterande text ges uppgifter kring budgetavräkning, ekonomi, prestationer/volymer, kvalitet, personal och miljö. Nämnderna har inte i full utsträckning redovisat nyckeltal/prestationsmått avseende framför allt kvalitet och miljö. I vissa fall är det även svårt att dra slutsatser av uppställda nyckeltal, då ingen budget/målsättning finns angiven. Detta bör utvecklas för att värdet av måtten/nyckeltalen ska öka.

Nämnderna och kommunstyrelsen har översiktligt redovisat såväl negativa som positiva avvikelser i förhållande till budget. Fyra av de åtta nämnderna redovisar ett överskott i förhållande till budget. Avvikelseerna kommenteras av samtliga förutom myndighetsnämnden för teknik och miljö. Vår bedömning är dock att redovisningen i vissa fall bör göras utförligare. Informationsvärdet skulle även öka om det ekonomiska resultatet kommenterades utifrån nämndernas uppgift och övergripande mål.